DIJOUS 12 DE NOVEMBRE

Institut d'Estudis Catalans
(Carrer del Carme, 47. Barcelona)

17.00–17.20 h
INAUGURACIÓ DE LA DOTZENA JORNADA
A càrrec d'**Andreu Domingo**, vicepresident de l'IEC, i de **Laia de Nadal**, rectora de la UPF

17.20–17.30 h
PRESENTACIÓ
A càrrec de **Rosa Estopà**, directora de la Càtedra Pompeu Fabra

17.30–18.30 h
CONFERÈNCIA INAUGURAL:
"HAURIA DE SER LA LLENGUA CATALANA PRESENT EN LA RECERCA CIENTÍFICA?"
A càrrec de **Roderic Guigó**, catedràtic de Bioinformàtica de la Universitat Pompeu Fabra i cap de grup al Centre de Regulació Genòmica (CRG)

DIVENDRES 13 DE NOVEMBRE

Universitat Pompeu Fabra
Auditori de Mercè Rodoreda, campus de la Ciutadella
(Carrer de Ramon Trias Fargas, 25. Barcelona)

9.00 h
RECEPCIÓ DELS ASSISTENTS

9.15–10.00 h
CONFERÈNCIA:
"EL VALOR DE LA LLENGUA CATALANA EN L'AVALUACIÓ DE LA RECERCA DEL SISTEMA CATALÀ D'AVALUACIÓ DE LA RECERCA"
A càrrec de **Mercè Gisbert**, catedràtica de la Universitat Rovira i Virgili i directora de l'AQU Catalunya

10.00–10.30 h
DEBAT

10.30–11.00 h
PAUSA I CAFÈ

11.00–14.00 h
TRILOGIA DE CONVERSES

TRILOGIA DE CONVERSES

11.00–12.00 h
CONVERSA 1. EL FUTUR DE LA CIÈNCIA EN CATALÀ: PARLEN JOVES INVESTIGADORS
Moderador: **Ludovic Masson**, doctorand a la Universitat Pompeu Fabra (Departament de Traducció i Ciències del Llenguatge)

Ponents:
- **Irene Quintana**, doctoranda a la Universitat de Girona i a la Universitat de la Sorbona (Departament d'Història)
- **Elisenda Aguilera**, doctoranda a la Universitat Pompeu Fabra (Departament de Comunicació)
- **Jorgina Serra**, doctora en Infermeria i Salut i professora de l'Escola Universitària d'Infermeria de Sant Pau

12.00–13.00 h
CONVERSA 2. QUALITAT, INDEXACIÓ I LLENGUA
REPTES DE L'EDICIÓ CIENTÍFICA EN CATALÀ
Moderador: **Joaquim Gea**, professor del Departament de Medicina i Ciències de la Vida de la UPF

Ponents:
- **Mercè Lorente**, editora en cap de la revista *Terminàlia* i professora de la Universitat Pompeu Fabra
- **Jordi Mazon**, president de l'Associació Catalana de Meteorologia (revista *Tethys*) i professor de la Universitat Politècnica de Catalunya
- **Anna Mateu**, cap de redacció de la revista *Mètode* de la Universitat de València

13.00–14.00 h
CONVERSA 3. INCENTIVAR O PROTEGIR? COM IMPULSAR LA PUBLICACIÓ CIENTÍFICA EN CATALÀ DES DE LES UNIVERSITATS
Moderador: **Josep Capdeferro**, professor del Departament de Dret de la UPF

Ponents:
- **Josep Monserrat**, vicerector de Política Lingüística de la Universitat de Barcelona
- **Jordi Cerdà Subirachs**, vicerector de Cultura i Política Lingüística de la Universitat Autònoma de Barcelona
- **Marcel Mauri**, comissionat de Política Lingüística de la Universitat Pompeu Fabra

14.00 h
CLOENDA
A càrrec del conseller de Política Lingüística, **Xavier Vila**

"LA RECERCA EN CATALÀ, A DEBAT: ENTRE L'IMPACTE I EL COMPROMÍS"

Dotzena Jornada de la Càtedra Pompeu Fabra
Barcelona, 12 i 13 de novembre del 2026

Càtedra Pompeu Fabra · upf.

En el panorama acadèmic contemporani, la representació, la transmissió i la difusió del coneixement es troba travessada per una tensió fonamental: la necessitat d'aconseguir una projecció internacional, mitjançant l'ús de l'anglès com a llengua franca, i, alhora, la responsabilitat social i lingüística de mantenir el català com a llengua de ciència i d'alt nivell acadèmic i intel·lectual. Aquest debat no és purament teòric; té conseqüències directes en la sostenibilitat de la llengua, en la transferència de coneixement a la societat i en la trajectòria dels investigadors.

Per una banda, el sistema d'avaluació científica, tant nacional com internacional –imposat per les bases de dades de les revistes científiques i reforçat per les agències d'acreditació– prioritza l'anomenat "factor d'impacte". En aquest marc, publicar en revistes d'alt índex de citació, majoritàriament en anglès, s'ha convertit en un requisit pràcticament indispensable tant per a la supervivència acadèmica com per a l'obtenció de finançament. Aquesta inèrcia empeny doncs molts investigadors catalans a relegar la seva llengua materna a l'àmbit de la docència o de la divulgació local, amb el subsegüent risc d'una anomenada "substitució funcional" que això comporta, en què el català deixa de ser útil per als usos científics més avançats.

Per altra banda, però, hi ha un compromís ètic, cultural i social indiscutible envers la llengua catalana. La recerca finançada amb fons públics ha de redundar en benefici de la societat que la sosté. Publicar en català garanteix que les troballes científiques –especialment en àmbits com les ciències humanes i socials, la salut comunitària o el dret local– siguin accessibles directament per als professionals, les institucions i els ciutadans del país. A més, si una llengua deixa d'expressar conceptes científics i tecnològics d'avantguarda corre el perill de quedar al marge de la modernitat i de perdre la seva capacitat de crear terminologia pròpia.

Davant d'aquesta dicotomia, la solució no consisteix ni en l'aïllament lingüístic ni en la renúncia a la internacionalització de manera sistemàtica, sinó en la cerca d'un equilibri viable o de terceres vies encara poc explorades. De fet, ja hi ha moltes veus crítiques amb el sistema actual de valoració de la recerca. Així, iniciatives com el multilingüisme en les publicacions, l'ús de plataformes d'accés obert amb resums traduïts i la inclusió de les revistes científiques en català en els criteris d'avaluació en són segurament eines clau. Però calen, també, polítiques que donin valor a aquestes propostes. El compromís amb la llengua i amb la recerca d'impacte global no són ni han de ser objectius excloents, sinó dos pilars d'una mateixa ciència rigorosa, arrelada al país i universal alhora.

En aquesta Dotzena Jornada de la Càtedra Pompeu Fabra ens proposem, doncs, parlar de la publicació de la recerca en català i d'explorar alternatives que permetin als investigadors catalans representar i transmetre la seva recerca sense haver d'abandonar sistemàticament la seva llengua.

B Y P U U B Q P O Ò B T D Ò F N
I Z N Y S D À C R À I D Ç X È B
D P E X A L · L I O S B W H O È
È W O J S D H B G W B N Y J Ò N
F Z D X Ï F Ü N R U Y N L W J C
P N Y Z Ç X Z T F L I O A F W Q
A P O L H N H Ò H S V N T I M O
V F E X Z D Q H H V M Z A A J K
L W Q M E Ç W C J G Q N U M O W
L Y M Ï B O À K Ò J N Y S Y L E
E M T R G P K U K O P U A E I M

COMITÈ ORGANITZADOR
Rosa Estopà
Marta Herrero
Eva Parera
Albert Servitje

MÉS INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS
Càtedra Pompeu Fabra
Edifici Mercè
Carrer de la Mercè, 12
08002 Barcelona

www.upf.edu/catedrapompeufabra
catedrapompeufabra@upf.edu

L'assistència a la Jornada és gratuïta però cal inscriure-s'hi prèviament.

Amb la col·laboració de

upf. Universitat Pompeu Fabra Barcelona

Institut d'Estudis Catalans